

SVALÖVS KOMMUN

Datum

Diarienummer

2011-02-16

Minnesanteckningar vid besök på Svalövs Montessoris fritidshem 2011-02-16

Anteckningarna bygger på inkommet skriftligt material från rektor samt intervjuer med skolans rektor och två personer ur personalen.

Presentation

Svalövs Montessori är en fristående skola med fritidshem. Verksamheten drivs i en ekonomisk förening som ett föräldrakooperativ där medlemskap krävs för vårdnadshavarna.

Fritidshemmet erbjuder fritidshemsverksamhet från 06.30 till 08.30, då skolan börjar, samt på eftermiddagen, efter skolslut, till kl.17.30 för barn och elever upp till åk 5. Fritidshemmet har särskild lovverksamhet. Man beräknar att ca 20-30 barn i snitt finns i verksamheten varje vecka. Ca 40 barn är inskrivna.

Fritidshemmet samordnas av en lärare som har verksamhetsansvar med erfarenhet från fritidsverksamhet. Övrig lärarpersonal i F- åk 5 har 10% i sina tjänster på fritidshemmet. Därutöver finns barnskötare på 1,25 tjänst samt två resurser på sammanlagt 50 %.

Föräldrarna hjälper till på fixardagar och har städbeting.

Utveckling och lärande

Undervisningen i skolan kompletteras genom att lärarna har en del i sin tjänstgöring på fritidshemmet. Rektor beskriver att lärarna tar med sig sina talanger och kunskaper in i fritidshemmets verksamhet, så att den på ett naturligt sätt kompletterar skolans undervisning.

Fritidshemmet har Montessorimaterial tillgängligt och är utformat så att såväl lek som lugn stimuleras.

Jag kan under mitt besök se att det finns material i barnens höjd, liksom rikligt med läsmaterial, samt pyssel. Då lärarna är en integrerad del av fritidshemmet, har de till uppgift att skapa naturliga komplement till undervisningen i skolan. Elever som behöver mer tid på sig för att lära sig läsa, får på fritidshemmet stöd och ska kunna få erkännande för att nå målen. Fritidshemmet verksamhet finns idag på bottenplanet med tillgång till olika rum samt ett öppen köksdel.

På fritidshemmet, som är en avskild del av nedre planet i huset, finns lärum, lekrum och skaparum. Material finns tillgängligt och passar barnens olika utvecklingsfaser. Pedagogernas huvuduppgift är, såsom Montessoripedagoger, att handleda och stimulera barnen genom erkännande. Det innebär i praktiken att fritidshemmet har en utgångspunkt i skapande, rörelse och lärverksamhet.

Fritidshemmet är helintegrerad i skolans övriga verksamhet. Förskolan och fritidshemmet träffas under lovverksamheterna och har då gemensamma aktiviteter. Vid dessa tillfällen får fritidsbarnen möjlighet att hjälpa förskolebarnen.

Förskolebarnen, i sin tur, har möjlighet att lära av fritidsbarnen och fritidsbarnen får chans att repetera det de lärt sig.

Enligt rektor är samarbete över gränserna en stor bit av åldersintegrationen inom Montessoripedagogiken hos Svalövs Montessori.

Fritidshemmet har sin kontakt med hemmen både direkt och via ett verksamhetssystem, SchoolSoft, per telefon, E-post och med lappar. På anslagstavlor kan föräldrar och andra besökare läsa vilken tematisk verksamhet som gäller för fritidshemmet under den kommande verksamhetsveckan.

En av lärarna är utsedd till att samordna fritidshemmets röda tråd, verksamhetsinformation, förhållningssätt och kultur. Fritidshemmets personal ansvarar för vars ett temaarbete på fritidshemmet över året. Fritidshemmets samordnare styr det arbetet och har tillsammans med lärarna arbetat fram en gemensam verksamhetsplan.

Föreningen är styrd av föräldrar, och medlemskap i föreningen krävs av minst en vårdnadshavare till barn i omsorgen. Genom föreningens föräldråd och styrelse är föräldrarna delaktiga och påverkar fritidshemmets utformning i stort.

Kommentar: Vid mitt besök pratade jag med rektor samt en i personalen. Jag tittade även in i undervisningen av F-åk2 där barnen arbetade praktiskt med bl.a. dagstidningar.

Lokaler och miljö

Montessoris lokaler för skolan finns i ett hus och är fördelat på tre plan. På bottenplan finns verksamhet för F-åk 2 samt för fritidshemmet. På plan två finns de äldre eleverna i åk 6-9 och på plan tre har åk 3-5 sin verksamhet. Lokalerna är under upprustning och det återstår en del att göra.

Det finns olika ingångar till de olika avdelningarna. Känslan när vi går genom huset är att det känns väldigt svalt i byggnaden.

Utemiljön som omger huset är ett parkliknande område med staket runt om. Parken sköts av Svalöv Weibull och ser ut att behöva kompletteras med aktivitetsredskap. Rektor beskriver att en gunga samt en s k "multiarena" är något man arbetar på att få på plats. En samlad insats för utemiljön kommer att ske under våren. Personalen har ansvar för att delta ute bland barnen.

Trygg miljö

Rektor berättar att Svalövs Montessori driver ett aktivt värdegrundsarbete inom såväl skolan som fritidshemmet. Varje vecka ägnas ett undervisningspass inom skolan åt värdegrunden. Läsåret 2010/2011 har de ett för förskolan, skolan och fritidshemmet övergripande "vänkapstema".

Skolan och fritidshemmet arbetar med genusperspektivet genom att stärka barnens självkänsla oavsett kön. Man arbetar utifrån barnens olika förutsättningar. Montessorimaterialet, som framställs av lärare, är könsneutralt och rollekar med inslag av traditionella könsmonster förekommer, enligt rektor, inte.

Barnen stimuleras välja att engagera sig i olika aktiviteter. Läxläsning uppmuntras, liksom möjlighet till fri lek, såväl inomhus som utomhus. I Montessorigrunden ingår att hålla rent efter sig. Ansvar för dukning, förberedelser och ansvar i leken uppmuntras aktivt av pedagogerna.

Skolan och fritidshemmet har samma ordningsregler, och samma trivselregler. Värdegrundsarbetet är aktivt varje vecka, just för att förebygga kränkande handlingar. Barnen får vara med och tolka ordningsreglerna. En stor del av arbetet bygger på en hög närvaro av de vuxna. Lärare och pedagoger har alla ett gemensamt och uttalat ansvar att se alla barn och stärka barnens trygghet och förtroende för de vuxna.

Skolans plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan är under omarbetning. Skolan och fritidshemmet använder sig av en formell arbetsgång när det gäller detta, med anmälning, utredningsskyldighet, aktiva åtgärder som involverar personal, barn och vårdnadshavare och därefter uppföljning.

Särskilt stöd

Skolan ansvarar för utredningsskyldigheten avseende särskilt stöd. I de fall elever med särskilt stödbehov även har skolbarnsomsorg ingår fritidshemmet naturligt då lärarna ansvarar för fritidshemmets verksamhet.

Utrustning och läromedel är enhetliga inom verksamheten, d.v.s. barn med behov av särskilt stöd har samma tillgång till stöd oavsett om de är på fritidshemmet eller i skolans verksamhet.

Anmälningsskyldighet

Anmälningsskyldigheten är reglerad i lagtexten och följs. Varje anställd är därmed skyldig att anmäla, vilket man upplyser om vid anställningstillfället då de anställda skriver under och får information om sekretess och tystnadsplikt. Skolan följer skollag och författningar när det gäller elevvårdskonferenser. Rektor ansvarar ytterst för att verksamheten som helhet följer anmälningsskyldigheten. Svalövs Montessori har vid ett par tillfällen anmält till socialnämnden.

Skolbarnsomsorgens uppdrag

En gång i veckan samlas personalen för att gå igenom verksamheten. Rektor berättar att lärarna är väl insatta i grundskolans läroplan och arbetar integrerat. I såväl skolans undervisning som i fritidshemmets verksamhet arbetar de utifrån läroplanens målformuleringar. Montessoripedagogiken bygger på erkännande, som är en stor del i de nationella målen, att bygga och stärka självkänslan hos varje barn.

Gemensamma studiedagar, och en kväll varje månad ägnar man sig åt verksamhetsutveckling och personlig kompetensutveckling. Samtliga lärare har dessutom genom lokalt tilläggsavtal, oavsett tjänsteform (semester och/eller ferietjänst), förtroendetid för sin individuella kompetensutveckling.

Kommentar: Vid mitt samtal med Montessoris fritidshems samordnare föreslog jag att fritidshemmets personal tar kontakt med det kommunala nätverk som finns för fritidspersonal under ledning av rektorn för Månsaboskolan för gemensamt utbyte.

Utvärdering och uppföljning

Kvalitetssäkringen för fritidshemmet är integrerad och samordnad med skolans och förskolans kvalitetssäkringssystem. Enkäter är en del i utvärderingen. Man har även utvärderingar i direkt relation till de nationella målen. Analys av enkätsvar görs av såväl skolledning som styrelse.

Personalen har personalkonferenser 2 timmar per vecka. Personalen har även tid onsdag förmiddag för planering av fritidshemsverksamheten.

På föreningens hemsida finns ett formulär för synpunkter och klagomål.

Uppföljning och rapportering

Schoolsoft lärplattform är införd hos Montessori. All administration sker härigenom. Rapportering till kommunen sker också genom den.

Dokumentation som delgas mig vid tillsynsbesöket är skolans likabehandlingsplan, verksamhetsberättelse, lokal arbetsplan samt rutiner för diagnostisering och uppföljning av elever i behov av särskilt stöd.

Utvecklingsområden

Rektor beskriver att fritidshemmet är i behov av att hitta sin ”röda tråd” i verksamheten och beskriva hur den ska utformas. Verksamheten behöver skapa förbättrade rutiner bl.a. för dokumentation och kvalitetsarbete. Både verksamhetsmål och individuella mål behöver gås igenom. Verksamheten bör även göra en plan för att kommunicera de mål man sätter upp ut mot berörda föräldrar.

Under besöket diskuterades de förändringar som kommit till i skollag, läroplan m.m. och vikten av att ha en strategi för hur dessa ska få ett genomslag i verksamheten framöver. Enligt rektor har samordnaren av fritidshemmet här ett extra ansvar. Detta arbete är påbörjat.

Susanne Ahlberg
Kvalitetsstrateg